

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут сцинтиляційних матеріалів

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішенням Вченої ради
Інституту сцинтиляційних
матеріалів НАН України
від *04.12.2018*, протокол № *13*

Голова Вченої ради/директор
Інституту сцинтиляційних
матеріалів
Національної
академії наук
України
№23756522
М. ХАРКІВ

Б. В. Гриньов
20 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішнє забезпечення якості освіти в
Інституті сцинтиляційних матеріалів НАН України

1. Загальні положення

1.1. Положення розроблено з метою забезпечення всебічного розвитку здобувачів вищої освіти Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України (далі – ІСМА) та їх якісної підготовки до професійної діяльності та активної участі у суспільному житті, дбаючи про посилення позитивного іміджу ІСМА та конкурентоспроможності в Україні та за її межами.

1.2. Внутрішнє забезпечення якості освіти ІСМА є системою професійної взаємодії, що розглядає всі передбачені Статутом ІСМА види діяльності Інституту з погляду досягнення академічної досконалості, включно з якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти.

1.3. В основу цього Положення покладені «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, норми законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», досвід ІСМА.

1.4. ІСМА несе відповідальність за якість своїх освітніх послуг, спираючись на багаторічні традиції, академічну культуру, інтеграцію наукових досліджень та освітнього процесу, на власні місію, стратегію та цінності.

1.5. Система внутрішнього забезпечення якості освіти ґрунтується на таких принципах:

1.5.1. Академічна свобода;

1.5.2. Відкритість до нових знань та критики;

1.5.3. Чесність та толерантність у ставленні до всіх своїх членів та партнерів;

1.5.4. Автономія всіх своїх підрозділів та всіх членів спільноти ІСМА;

1.5.5. Взаємна вимогливість та довіра;

1.5.6. Ініціативність;

1.5.7. Лідерство;

1.5.8. Суспільна та етична відповідальність;

1.5.9. Прозоре керівництво;

1.5.10. Постійне удосконалення;

1.5.11. Обґрунтовані рішення;

1.5.12. Зосередженість на здобувачах освіти та стейкхолдерах;

1.5.13. Етична відповідальність;

1.5.14. Вимоги Положення є обов'язковими для здійснення всіма підрозділами й персоналом ІСМА, що задіяні у виконанні й забезпеченні надання послуг вищої освіти, науковій і науково-дослідній діяльності.

2. Основні завдання

2.1. Основними завданнями внутрішнього забезпечення якості освіти є:

2.1.1. Забезпечення якості освіти ІСМА як академічної установи, лідера української науки;

2.1.2. Забезпечення якісної, доступної сучасної освіти; підготовки фахівців у відповідності до сучасних вимог ринку праці, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці та виробництві, розвитку творчого наукового потенціалу молоді, намагання до самоосвіти та саморозвитку особистості як життєвої необхідності;

2.1.3. Створення системи навчання з належною матеріально-технічною базою;

2.1.4. Задоволення вимог роботодавців певних галузей економіки, зокрема з погляду регіональних потреб.

3. Функції

3.1. Система внутрішнього забезпечення якості освіти ІСМА включає в себе наступні види діяльності:

3.1.1. Координація дій всіх суб'єктів науково-освітнього процесу ІСМА;

3.1.2. Прозорість прийняття ефективних рішень на всіх управлінських рівнях;

3.1.3. Аспірант-орієнтоване навчання, викладання та оцінювання;

3.1.4. Вільне творче навчання (формування аспірантами власної траєкторії навчання, забезпечення вибірковості дисциплін);

3.1.5. Регулярний збір та обробка інформації шляхом опитування аспірантів стосовно якості: навчання і викладання, наукових досліджень, викладацького складу, управлінських процесів, надання освітніх послуг;

3.1.6. Регулярний перегляд, вдосконалення, розробка та впровадження сучасних навчальних дисциплін та освітньо-наукової програми;

3.1.7. Формування методичних матеріалів для забезпечення навчального процесу;

3.1.8. Забезпечення академічної доброчесності;

3.1.9. Підвищення кваліфікації викладачів (професійне зростання);

3.1.10. Забезпечення якості складу науково-педагогічних працівників ІСМА;

3.1.11. Впровадження інноваційних технологій та методів викладання;

3.1.12. Забезпечення внутрішньої комунікації, зворотного зв'язку і доступності всієї важливої інформації для спільноти ІСМА;

3.1.13. Комунікація з зацікавленими сторонами (стейкхолдерами): органами державної влади, закладами вищої освіти, громадськими організаціями, вітчизняними та іноземними партнерами;

3.1.14. Комунікація з акредитаційними органами Міністерства освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;

3.1.15. Розвиток зв'язків та врахування досвіду іноземних колег.

4. Структура

4.1. Відповідальність та забезпечення якості навчання і викладання в ІСМА покладається на наступних керівників та підрозділи:

4.1.1. Директора ІСМА (загальне керівництво);

4.1.2. Заступника директора з наукової роботи (організація освітнього процесу);

4.1.3. Гарантів освітньо-наукових програм (організація та проведення навчального процесу, інформаційні системи управління освітнім процесом, бібліотечні та інші інформаційні ресурси, інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу, ліцензування та акредитація);

4.1.4. Вчену раду ІСМА (контроль провадження політики із забезпечення якості освіти);

4.1.5. Групи забезпечення якості освітніх програм за спеціальністю 105 – «Прикладна фізика та наноматеріали» та 132 – «Матеріалознавство» (розробка політики із забезпечення якості вищої освіти за відповідними спеціальностями);

4.1.6. Комісію з питань забезпечення якості освіти (розробка та провадження політики із забезпечення якості вищої освіти);

4.1.7. Відділ аспірантури (забезпечення професійного та комфортного відбору та зарахування абітурієнтів, збір необхідних документів, організація навчального

процесу, надання аспірантам консультацій з надпрофесійних навичок (soft skills);
4.1.8. Раду молодих учених ІСМА (просування ініціатив аспірантів, участь у забезпеченні якості та прийняття важливих рішень).

5. Забезпечення якості освітнього процесу

5.1. Комісія з питань забезпечення якості освіти ІСМА є відповідальною за забезпечення якості освітнього процесу в ІСМА, а саме за:

- забезпечення розроблення й доведення до співробітників та здобувачів вищої освіти політики і цілей у сфері якості вищої освіти;
- забезпечення інтегрування вимог забезпечення якості в процеси діяльності ІСМА;
- забезпечення належних людських, інформаційних і матеріальних ресурсів, необхідних для виконання зобов'язань, установлених згідно з політикою і цілями ІСМА;
- інформування співробітників ІСМА про важливість виконання вимог стейкхолдерів, а також законодавчих, нормативних вимог до надання освітніх послуг;

5.2. Забезпечення якості освіти в ІСМА здійснюється через вдосконалення управлінських та академічних підходів до процесу підготовки здобувачів вищої освіти.

5.3. Управлінські та академічні підходи в ІСМА направлені на:

- якість організаційного, методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- якість викладання;
- якість курсів дисциплін та освітньо-наукових програм;
- якість навчання аспірантів;
- забезпечення відповідності аспірантів кваліфікаційним вимогам за спеціальністю 105 – «Прикладна фізика та наноматеріали» та 132 – «Матеріалознавство»;
- забезпечення здатності керівного складу ІСМА приймати управлінські рішення стосовно розвитку та вдосконалення системи якості освіти ІСМА.

6. Вдосконалення освітнього процесу, навчальних курсів та освітніх програм

6.1. ІСМА в межах напрямів своєї наукової і науково-технічної діяльності, які затверджуються Президією НАН України, забезпечує сучасний рівень і вдосконалення освітнього процесу, курсів дисциплін та освітньо-наукових програм.

6.2. Питання, пов'язані з оновленням, вдосконаленням, створенням нових курсів дисциплін та внесенням змін до освітньо-наукової програми розглядаються на засіданні Вченої ради ІСМА за поданням Комісії з питань забезпечення якості освіти ІСМА.

6.3. Відділ аспірантури та Рада молодих учених ІСМА можуть ініціювати внесення змін і доповнень до документів, що забезпечують освітній процес, з власної ініціативи або внаслідок результатів опитувань аспірантів ІСМА.

6.4. Комісія з питань внутрішнього забезпечення якості освіти ІСМА здійснює регулярний моніторинг якості викладання, курсів дисциплін та освітньо-

наукової програми:

- через опитування аспірантів протягом навчального року;
- через анонімне анкетування;

6.5. В разі виявлення під час опитування та анкетування аспірантів чи відгуків викладачів позитивного викладацького досвіду чи недоліків, позитивних чи негативних свідчень стосовно успішності аспірантів, ці питання включаються до порядку денного засідання Вченої ради ІСМА.

6.6. Гаранти освітньо-наукових програм та Комісія з питань забезпечення якості освіти ІСМА несуть відповідальність за підтримання зворотного зв'язку та реакцію на результати опитування аспірантів.

6.7. Забезпечення якості освіти ІСМА функціонально спирається на принципи децентралізації, автономії та ініціативності викладачів. Викладач є автономним в організації викладання свого курсу дисциплін, визначенні принципів роботи академічної групи, процедури поточного контролю та умов оцінювання.

6.8. Гарант освітньо-наукової програми та група забезпечення якості освітніх програм за спеціальністю здійснюють аналіз навчально-методичних матеріалів для викладання дисциплін за відповідною спеціальністю.

6.9. Вчена рада ІСМА не менш ніж 1 раз на рік проводить засідання, присвячене стану наукового процесу та забезпеченню якості освіти в Інституті.

6.10. Відповідальність за виконання освітніх програм за спеціальністю на всіх рівнях вищої освіти покладається на Гаранта освітньої програми, який особисто бере участь в освітньому процесі і відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами.

7. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності

7.1. Публічність інформації про діяльність ІСМА забезпечується, згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

7.2. На веб-сайті ІСМА надається основна інформація про його діяльність (структура, керівний склад, наукова діяльність, науково-дослідна робота, контактна інформація та ін.).

7.3. На веб-сайті ІСМА розміщена точна та достовірна інформація про роботу відділу аспірантури: відомості про спеціальності, навчальні дисципліни та освітньо-наукову програму, за якими відбувається підготовка здобувачів вищої освіти, освітні компоненти, робочі програми навчальних дисциплін, довідка абітурієнту (правила прийому, ліцензії та сертифікати про акредитацію), відомості про викладачів, в тому числі їх наукова, навчально-методична, видавнича та громадська активність, відомості про підвищення кваліфікації. Інформація надається в обсязі, достатньому для інформування наукової спільноти та стейкхолдерів.

7.4. Наукова бібліотека ІСМА забезпечує доступ аспірантів до власних інформаційних ресурсів, ресурсів Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, до міжнародних наукометричних баз, доступ до яких наданий установам НАН України.

7.5. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності у ІСМА відповідає вимогам до ліцензійних умов цього виду діяльності.

8. Оцінювання здобувачів вищої освіти

8.1. Оцінювання знань аспірантів, одержаних в процесі вищої освіти ІСМА, здійснюється викладачами шляхом поточного та підсумкового контролю, кваліфікаційної атестації та самоконтролю.

8.2. Форма проведення та критерії оцінювання поточного й підсумкового контролю визначаються у робочих програмах навчальних дисциплін.

8.3. Один раз на рік на засіданні Вченої ради ІСМА аспіранти звітують про стан виконання індивідуального плану.

8.4. За результатами звітів видається наказ про переведення аспірантів на наступний рік навчання або про незадовільний стан роботи та відрахування аспірантів.

8.5. В Науково-технологічному комплексі «Інститут монокристалів» НАН України, одним із суб'єктів якого є Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України, щорічно проводиться конкурс-конференція молодих вчених і аспірантів. За результатами виступів учасників конференції з науковими доповідями проводиться конференцію-конкурс наукових робіт молодих вчених. За результатами конкурсу визначаються переможці, які нагороджуються на Вченій раді НТК «Інститут монокристалів» дипломами. Молоді вчені – переможці конференції-конкурсу стають пріоритетними кандидатами на стипендію Президента України, стипендію НАН України, залучаються до виступів з науковими доповідями на засіданнях Бюро та загальних зборах Відділення ФТПМ НАН України, на засіданнях Президії НАН України.

9. Забезпечення підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників

9.1. Підвищення кваліфікації працівників та співробітників — цілеспрямоване безперервне удосконалення професійних компетенцій та педагогічної майстерності, необхідних для опанування завданнями, які сприяють підвищенню якості управлінської, наукової, навчальної, методичної, інноваційної, творчої та виховної діяльності ІСМА.

9.2. Підвищення кваліфікації викладачів спрямовано на засвоєння інноваційних методик викладання та формування робочих програм навчальних дисциплін у відповідності з європейськими стандартами.

9.3. Комісія з питань забезпечення якості освіти ІСМА забезпечує визначення та наявність людських ресурсів, необхідних для функціонування освітнього процесу.

9.4. Кадровий склад ІСМА сформований з високопрофесійних фахівців, докторів наук, професорів, кандидатів наук, старших дослідників, які мають відповідний досвід наукової роботи.

9.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників може відбуватись шляхом їх участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах; проходженні стажування у закладах вищої освіти та відповідних наукових, освітньо-наукових установах як в Україні, так і за її межами.

10. Документи, що регламентують управління якістю освітньої діяльності ІСМА

10.1. Якість освітнього процесу визначається такими документами:

- Положення про організацію навчального процесу в Інституті сцинтиляційних

матеріалів НАН України;

- Порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі в Інституті скінтіляційних матеріалів» НАН України;
- Положення про аспірантуру Інституту скінтіляційних матеріалів НАН України;
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Інституті скінтіляційних матеріалів НАН України;
- Положення про анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти Інституту скінтіляційних матеріалів НАН України;
- Положення про порядок вільного вибору здобувачами вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вибіркових дисциплін;
- Положення про реалізацію права на академічну мобільність;
- інші інформативні документи.

10.2. Документи оприлюднені відповідно до норм про доступ до публічної інформації

11. Забезпечення публічності інформації про ІСМА, освітньо-наукову програму, ступені вищої освіти та кваліфікації

11.1. Публічність інформації про діяльність ІСМА забезпечується згідно з вимогами Законів України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Постановами та Розпорядженнями Президії НАН України.

11.2. Інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті ІСМА, який містить основну інформацію про його діяльність.

12. Забезпечення ефективної системи виявлення академічної недоброчесності у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти

12.1. У ІСМА передбачені заходи із запобігання і виявлення академічної недоброчесності.

12.2. Заходи із запобігання і виявлення академічної недоброчесності у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти здійснюється у відповідності до Положення «Про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, працівників та здобувачів вищої освіти в Інституті скінтіляційних матеріалів НАН України».

Погоджено:

учений секретар ІСМА НАН України

заст. директора ІСМА НАН України

Ю.М. Дацько

О.В. Сорокін